

A patra olimpiadă de lingvistică Asia-Pacific

10 – 24 aprilie 2022

Soluții

Problema nr. 1

1. Topica propoziției: $\begin{cases} V_i \text{ (intransitiv): } \boxed{S_i V} \\ V_t \text{ (tranzitiv): } \boxed{S_t V O} \end{cases}$

2. Structura substantivului:

		S_i sau O	S_t
singular		RĂDĂCINĂ	RĂDĂCINĂ hē
	dual	RĂDĂCINĂ -ra	RĂDĂCINĂ -rā

3. Structura verbului: $\boxed{\text{TIMP}}$ – \boxed{S} – (\boxed{O}) – $\boxed{\text{CLASĂ}}$ – $\boxed{\text{RĂDĂCINĂ}}$

- $\boxed{\text{TIMP}}$ =

	V_i	V_t
Timp I	ka-	
Timp II	ky-	∅

Timp I = viitor
 Timp II = $\begin{cases} \text{prezent} & (V = \text{verbe de stare (statice)}) \\ \text{trecut} & (V = \text{verbe de acțiune (dinamice)}) \end{cases}$

- \boxed{S} , \boxed{O} =

	S_i sau O	S_t
pers. I	ra-	ri-
pers. a II-a	a-	ka-
pers. a III-a	∅	ti-

singular	∅
dual	mē-

- $\boxed{\text{CLASĂ}}$ =

	S_i sau O
boabe	sy-
fructe	kua-
altfel	∅

- $\boxed{\text{RĂDĂCINĂ}}$:

– V_i :	∅	„a fi copt”	} verbe de stare (statice)
	rāpio	„a fi cald” ~ „a fi bolnav”	
	rāprā	„a fi pictat” ~ „a fi roșu”	
– V_t :	piā	„a crește”	} verbe de acțiune (dinamice)
	tē	„a cădea”	
	tōpy	„a cumpăra”	
	kā	„a tăia”	
	sa	„a mușca”	

(1) <i>Voi doi ați căzut.</i>	(5) prī hē tisykâ kiorīpē
(2) <i>Genipapul este copt.</i>	(6) mōsyra jymēsyrāprā
(3) <i>Voi doi ați mușcat orezul.</i>	(7) yōriti hē timēkuasa piutīra
(4) mararā timēkuatōpy kwati	(8) īkjē karapiā

Problema nr. 2

		pers. I	pers. a II-a	pers. a III-a
1. Posesie:	singular	ta-	pu-	nu-
	plural	wa-	hu-	na-

$$\bullet \text{ a-} \rightarrow \begin{cases} \text{e} & \text{înainte de } \mathbf{P}\{\text{e i}\} \\ \text{o} & \text{înainte de } \mathbf{To} \\ \text{e} & \text{înainte de } \mathbf{H}\{\text{e i}\} \\ \text{o} & \text{înainte de } \mathbf{H}\{\text{o u}\} \end{cases} \quad \text{u-} \rightarrow \begin{cases} \text{i} & \text{înainte de } \mathbf{P}\{\text{e i}\} \\ \text{u} & \text{înainte de } \mathbf{Tu} \\ \mathbf{V} & \text{înainte de } \mathbf{HV} \end{cases}$$

• $\mathbf{V-} + \mathbf{V} \rightarrow \mathbf{V}$: (de exemplu: **pu-** + **uli:hana** → **pu:li:hana**)

$$2. \text{ Accent: } \begin{cases} \boxed{\text{'CV:}} \dots \\ \boxed{\text{'CVV}} \dots \\ \text{CV} \boxed{\text{'C}\neq\text{'V}} \dots \\ \text{CV}\neq\text{V} \boxed{\text{'CV}} \dots \end{cases}$$

Legendă	
V	= vocală; C = consoană;
P	= consoane labiale { p, m };
T	= consoane coronale { t, n, s, ʃ };
H	= consoane dorsale { h, ? } sau \emptyset

(a) ne **'me** ?erainpala wa **'se** ?eru?u
to **'so** so ne **'pi** hana
ha?a **'la** in **'pu:** li:hana
nu **'mu** liala hu **'ʃe** ?in
hu **'tu** ta **'no:** ?ui

(b) **wu**'satʃiralu → wa'satʃiralu
hehe'_ruu → he'_heruu

- (c) 1. *mâncarea ta pentru drum*
2. *tatăl vostru vitreg*
3. *bunica mea*
4. *minciuna lui sau minciuna lor*
5. *suferința lor*

- (d) 6. **'we:ʔiraka**
7. **no'touta**
8. **'ni:ja:su**
9. **te'pe?e**
10. **'tauli:hana**
11. **hu'funu:**

Problema nr. 3

1. Accent: $(\sigma) \underbrace{\acute{\sigma}\sigma}_{\times k}$

* Structura silabei: $\sigma = (\mathbf{C})\mathbf{V}$

– **C**: consoană; **V**: vocală

2. Topica propoziției: $(\mathbf{S}) \mathbf{O} \mathbf{V}$

3. Structura verbului:

(i) $\mathbf{S} - \mathbf{RĂDĂCINĂ} - \mathbf{TIMP}$

– $\mathbf{RĂDĂCINĂ} =$

hijara	„a vorbi”
kaba	„a mânca”
kakatoma	„a privi”
karawato	„a aștepta”
katoma	„a bate”
kijo	„a urmări”
wata	„a apuca”

* S = masculin: ... **a** → ... **e**

(ii) $\mathbf{X} - \mathbf{S} - \mathbf{RĂDĂCINĂ} - \mathbf{TIMP}$

– $\mathbf{RĂDĂCINĂ} = \mathbf{na}$

* S = masculin: **na** → **ne**

– $\mathbf{X} = \begin{cases} \mathbf{jaka} & \text{„a merge”} \\ \mathbf{siba} & \text{„a găsi”} \end{cases}$

feminin	femeie pronume kerewe „leneș”
masculin	bărbat bijo „mămuță păianjen” jomee „jaguar”

– $\mathbf{S} = \begin{cases} \mathbf{o-} & \text{pers. I singular} \\ \mathbf{ti-} & \text{pers. a II-a singular} \\ \emptyset & \text{altfel} \end{cases}$

	S = masculin	S = feminin
– $\mathbf{TIMP} =$	trecut – $\mathbf{hi-ri}$	– $\mathbf{ha-ro}$
	prezent ∅	∅
	<i>a intenționa să ...</i> – $\mathbf{hi-bona}$	– $\mathbf{ha-bone}$

* $\mathbf{S} - \mathbf{RĂDĂCINĂ} = \begin{cases} \sigma \times (2n) & \rightarrow \mathbf{hi} \quad \mathbf{ha} \\ \sigma \times (2n + 1) & \rightarrow \mathbf{hi} \quad \mathbf{há} \end{cases}$

- (a) 10. *Bărbatul mănâncă leneșul.*
 11. *Jaguarul l-a bătut pe fiul tău.*
 12. *Femeia vorbește cu bunica mea.*
 13. *Fiul meu intenționează să mănânce ananasul.*

- (b) 21. **jáka tínaháro**
 22. **téra ókakátomáro**
 23. **keréwe ówa watáhabóne**
 24. **bíjo méra katómebóna**

Problema nr. 4

	α		β		γ
aempy	= 1	ptae	= 6	sau	= 36 (6 ²)
ynaoaempy	= 2	tarwmpao	= 12	sau	= 216 (6 ³)
ylla	= 3	ntamnao	= 18	sau	= 1296 (6 ⁴)
eser	= 4	wramaekr	= 24	⋮	⋮
tamp	= 5	ptae wramaekr	= 30		

- $\boxed{\alpha \beta} = \beta + \alpha$ • $\alpha_4 \cdot 6^4 + \alpha_3 \cdot 6^3 + \alpha_2 \cdot 6^2 + \beta + \alpha_1 =$
- $\boxed{\gamma \alpha} = \alpha \cdot \gamma \quad (\alpha > 1)$ $\boxed{[\text{ntamnao } \alpha_4] [\text{tarwmpao } \alpha_3] [\alpha_1] [\beta] [\text{ptae } \alpha_2]}$

- (a) – ynaoaempy ptae $\implies 2 + 6 = 8$ sau $2 + 36 = 38$ (ptae = 6 sau 36)
 – [tarwmpao ynaoaempy] [ptae ynaoaempy] $\implies 216 \cdot 2 + 36 \cdot 2 = 504$
 sau [tarwmpao] [ynaoaempy] [ptae ynaoaempy] $\implies 216 + 2 + 36 \cdot 2 = 290$

- (b) (1) $215 - 22 = 193$ A = 193 = aempy tarwmpao ptae tamp
 (2) $111 + 105 = 216$ B = 105 = ylla ptae wramaekr ptae ynaoaempy
 (3) $54 \times 28 = 1314 + 198$ C = 198 = ntamnao ptae tamp

- (c) tarwmpao ylla ptae $216 + 3 + 6 = 225$
 sau $216 + 3 + 36 = 255$
 sau $216 \cdot 3 + 6 = 654$
 sau $216 \cdot 3 + 36 = 684$

Restul acestei pagini a fost lăsat gol în mod intenționat.

Problema nr. 5

1. Topica propoziției: (S) O V

2. Structura verbului:

– afirmativ:

$\left\{ \begin{array}{l} \text{RĂDĂCINĂ-TIMP-X}_S \\ \text{RĂDĂCINĂ-i banghw-TIMP-X}_S \end{array} \right.$
S = SG sau PL
S = PL

– negativ:

$\left\{ \begin{array}{l} \text{RĂDĂCINĂ-ras} \quad (\text{TIMP-X}_S) \\ \text{RĂDĂCINĂ-i banghwras} \quad (\text{TIMP-X}_S) \end{array} \right.$
S = SG sau PL
S = PL

• $\text{TIMP} = \begin{array}{c|cc} & \text{prezent} & \text{viitor} \\ \hline \text{afirmativ} & \mathbf{i} & \mathbf{ai} \\ \text{negativ} & \emptyset & \mathbf{kai} \end{array}$

3. Posesie: ((Poss)) $\text{Y}_{\text{Poss}}-\text{N}-\text{Z}_{\text{Poss}}$ * ... a + Z_{Poss} → ... a Z_{Poss}

	S / Poss	O	X	Y	Z
1 SG	yang	ai	-sna	\emptyset	-ki
1 PL (1+3)	yang nani				
2 SG	man	mai	-sma		-kam
2 PL	man nani				
1 PL (1+2)	yawan	wan	-sa	wan-	-ka
3 SG	witin			\emptyset	
3 PL	witin nani				

Legendă
 1 = pers. I
 2 = pers. a II-a
 3 = pers. a III-a
 SG = singular
 PL = plural
 Poss = posesor
 (...) = opțional

(a) 14. *Tu nu gătești calul nostru(1+2).*

15. $\left\{ \begin{array}{l} \text{El va vedea calul lui. / El va vedea calul lor.} \\ \text{Noi(1+2) vom vedea calul lui. / Ei vor vedea calul lui.} \\ \text{Calul lui îl va vedea. / Calul lui îi va vedea.} \end{array} \right.$

16. $\left\{ \text{Noi(1+2) nu vom detesta șarpele. / Ei nu vor detesta șarpele.} \right.$

(b) 17. **Yang mai plikras (sna).**

18. $\left\{ \begin{array}{l} \text{Yang nani kaikras (kaisna).} \\ \text{Yang nani kaiki banghwras (kaisna).} \end{array} \right.$

19. $\left\{ \begin{array}{l} \text{(Yawan) man nani pyutkam kulkaisa.} \\ \text{(Yawan) man nani pyutkam kulki banghwaisa.} \end{array} \right.$

20. $\left\{ \begin{array}{l} \text{(Man nani) yawan wanbatanka prukisma.} \\ \text{(Man nani) yawan wanbatanka pruki banghwisma.} \end{array} \right.$